

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 26. avgust 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VLJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 26. avgusta 2010.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO "ODGOVORU TUŽILAŠTVA NA KARADŽIĆEV PODNESAK
KOJI SADRŽI USAGLAŠENE ČINJENICE I ZAHTJEVU ZA PONOVO
RAZMATRANJE"**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Odgovoru tužilaštva na Karadžićev podnesak koji sadrži usaglašene činjenice i zahtjevu za ponovno razmatranje, s dodacima A i B", koji je podnesen 22. jula 2010. godine (dalje u tekstu: Odgovor i zahtjev" i ovim donosi odluku s tim u vezi.

I. Kontekst i argumentacija

1. Tokom svjedočenja Roberta Donie (dalje u tekstu: Svjedok) 7. juna 2010. godine, optuženi je govorio o dokumentu koji, prema njegovim riječima, sadrži "niz činjenica o kojima bismo mogli postići dogovor" i dostavio kopije Svjedoku, Tužilaštvu i Vijeću.¹ On je od Svjedoka zatražio da taj dokument prouči kako bi kasnije naveo dijelove s kojima se slaže. Predsjedavajući sudija je u tom trenutku napomenuo da bi bilo najbolje kada bi se tužilaštvo, neovisno od Svjedoka, izjasnilo o tome slaže li se s činjenicama koje je optuženi predložio.²

2. Dana 9. juna 2010. godine, tužilaštvo je reklo da nastavlja s proučavanjem dokumenta koji je optuženi sastavio, kao i da će dostaviti pismeni odgovor u vezi s onim predloženim činjenicama za koje bude smatralo da su relevantne za predmet, napominjući da mnoge od njih na prvi pogled nisu relevantne za predmet.³ Sutradan je Svjedoku postavljeno pitanje ima li doista među predloženim činjenicama onih s kojima bi se složio i on je naveo nekoliko činjenica po brojevima.⁴

3. Dana 15. juna 2010. godine, predsjedavajući sudija je napomenuo da je, radi svjedočenja Svjedoka u vezi s onim predloženim činjenicama za koje je potvrdio da su razumljive, potrebno da se taj dokument na neki način uvrsti u spis.⁵ On je nadalje iznio svoj stav da se pitanje relevantnosti u vezi s usaglašenim činjenicama razlikuje od pitanja

---

¹ Rasprava, T. 3367 (7. juni 2010. godine).

² Rasprava, T. 3368 (7. juni 2010. godine).

³ Rasprava, T. 3597-3598 (9. juni 2010. godine).

⁴ Rasprava, T. 3729-3731 (10. juni 2010. godine).

⁵ Rasprava, T. 3735 (15. juni 2010. godine).

relevantnosti u vezi s prihvatanjem dokaza, ili formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, te podstakao strane u postupku da postignu dogovor o što je moguće više "kontekstualnih pitanja". Potom je rekao da tužilaštvo treba da dostavi pismeni podnesak o onim činjenicama koje optuženi predlaže s kojima bi se tužilaštvo moglo složiti.⁶ Naposljetku, on je uputio Sekretarijat da u spis zavede dokument optuženog koji sadrži predložene činjenice.⁷

4. Tužilaštvo je odgovorilo na zahtjev predsjedavajućeg sudije tako što je podnijelo Odgovor i zahtjev, nakon što je okončalo pregled i analizu svih činjenica koje je optuženi predložio za usaglašavanje. Tužilaštvo izjavljuje, kao prvo, da su mnoge od predloženih činjenica "problematične" zbog svog karaktera i/ili nedovoljne jasnoće u vezi s izvorom.⁸ Međutim, tužilaštvo u Dodatku B odgovara na svaku činjenicu i kaže da se "uslovno slaže" s nekim dijelovima 30 činjenica.⁹ Po svemu sudeći, preduslov za to slaganje je pozitivan odgovor na dio Zahtjeva kojim se od Vijeća traži da ponovno razmotri svoje ranije odluke u vezi s prihvatanjem svjedočenja Milana Babića na osnovu pravila 92*quater* i formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je već presuđeno.¹⁰ Konkretno, tužilaštvo napominje da je Vijeće u tim ranijim odlukama zaključilo da određeni dokazi i činjenice u vezi s događajima u Sloveniji i Hrvatskoj, koji nisu predmet Treće izmijenjene optužnice, nisu relevantni za ovaj postupak. Tužilaštvo tvrdi da Vijeće ne može i ne smije sada zaključiti da su činjenice koje optuženi predlaže za usaglašavanje, a koje se takođe odnose na događaje u Sloveniji i Hrvatskoj, relevantne za ovaj postupak i traži da Vijeće, u slučaju da to zaključi, ponovno razmotri ranije odluke o

---

⁶ Rasprava, T. 3736. (15. juni 2010. godine).

⁷ Rasprava, T. 3736. (15. juni 2010. godine).

⁸ Odgovor i zahtjev, par. 1.

⁹ Odgovor i zahtjev, par. 10.

¹⁰ Odgovor i zahtjev, par. 11-17, gdje se govori o Odluci po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis svjedočenja KDZ172 (Milana Babića) na osnovu pravila 92*quater*, 13. april 2010. godine; Odluka po drugom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 9. oktobar 2009. godine; Odluka po zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje Odluke po Drugom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 25. novembar 2009. godine.

Babićevom svjedočenju i formalnom primanju na znanje u vezi s tim kontekstualnim pitanjima.¹¹

5. Optuženi nije dostavio druge pismene podneske u vezi s činjenicama koje predlaže za usaglašavanje, kao ni u vezi sa zahtjevom tužilaštva za ponovno razmatranje, sadržanim u Odgovoru i zahtjevu.

II. Primjenjivo pravo

6. Jedina odredba u Pravilniku o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) koja se odnosi na dogovor strana u postupku je pravilo 65ter(H), u kojem se kaže da će "pretpretresni sudija [...] evidentirati o kojim pravnim i činjeničnim pitanjima postoji slaganje, odnosno neslaganje". Premda se ta odredba odnosi na pretpretresnu fazu postupka i u njoj se navode zadaci pretpretresnog sudije, iz pravila 65ter(M) je jasno da Pretresno vijeće može vršiti svaku funkciju pretpretresnog sudije. Prema tome, u pretresnoj fazi postupka, Pretresno vijeće može odlučiti da evidentira eventualna činjenična ili pravna pitanja o kojima su strane u postupku postigle dogovor.

7. Zahtjevi za ponovno razmatranje nisu predviđeni Pravilnikom, oni proizlaze iz sudske prakse Međunarodnog suda i prihvatljivi su samo pod određenim okolnostima.¹² Međutim, Žalbeno vijeće je na sljedeći način definisalo pravni standard ponovnog razmatranja neke odluke: "veća imaju inherentno diskreciono ovlaštenje da preispituju ranije donete interlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".¹³ Prema tome, strana koja je podnijela zahtjev je dužna uvjeriti Vijeće da postoji očigledna greška u

---

¹¹ Odgovor i zahtjev, par. 11-17.

¹² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s ponovnim razmatranjem u predmetu *Prlić*), str. 2.

¹³ *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., 6. april 2006. godine, par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005. godine, par. 203-204.); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po zahtjevu žalioaca da se odluka od 4. aprila 2006. godine ponovno razmotri zbog materijalne greške, koji je podnijela odbrana, 14. juni 2006. godine, par. 2.

zaključivanju, odnosno u to da naročite okolnosti opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.¹⁴

III. Diskusija

8. Iz pravila 65ter(H) se jasno vidi, a i zdrav razum nalaže, da se Pretresno vijeće mora uvjeriti da su strane u postupku doista postigle dogovor prije nego što bilo koju činjenicu primi na znanje kao usaglašenu. Dogovor jedne strane u postupku i svjedoka, čak i kada je riječ o vještaku kojeg je pozvala suprotna strana, u vezi s nekim konkretnim pitanjem ne znači da su i strane u postupku postigle dogovor u vezi s tim pitanjem. Umjesto toga, kada neka strana u postupku iznese određenu postavku pred svjedoka i svjedok se s njom složi ili ne složi, njegov odgovor predstavlja dokaz u predmetu koji će Vijeće razmatrati zajedno s drugim predloženim dokazima. Prema tome, to što se Svjedok složio s nekim činjenicama koje je optuženi predložio, ili ih je potvrdio, naprosto je dokaz u ovom predmetu. Poslije njegovog svjedočenja s tim u vezi, Vijeće je uputilo Sekretarijat da zavede dokument koji je optuženi sastavio i koji sadrži te činjenice, isključivo kako bi odgovori Svjedoka u vezi s njima bili razumljivi.

9. Međutim, Vijeće je istovremeno pozvalo tužilaštvo i optuženog da, ako je to moguće, pokušaju postići dogovor u vezi sa činjenicama sadržanim u dokumentu koji je optuženi sastavio. Međutim, to ne znači da je Vijeće već pregledalo predložene činjenice i za bilo koju od njih ili sve njih zaključilo da su relevantne za tekući postupak. Da strane u postupku doista postignu dogovor u vezi s određenim činjenicama, Vijeće bi moglo evidentirati taj dogovor. Tužilaštvo tvrdi da Vijeće "mora" prihvatiti takve evidentirane usaglašene činjenice kao dokaze na osnovu pravila 89(C), pod uslovom da zaključi da su relevantne i imaju dokaznu vrijednost. Međutim, premda su neka druga pretresna vijeća ranije navela da evidentiranje stvari o kojima je postignuta saglasnost u fazi glavnog pretresa ima za posljedicu prihvatanje tih usaglašenih pitanja kao dokaza na osnovu pravila 89, ovo

---

¹⁴ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004. godine, str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i Nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009. godine, str. 2; Odluka u vezi s ponovnim razmatranjem u predmetu *Prlić*, str. 3.

Vijeće se uz dužno poštovanje ne slaže s tom postavkom.¹⁵ Vijeće smatra da se proces prihvatanja dokaza, ili formalnog primanja na znanje činjenica o kojima je već presuđeno odnosno opštepoznatih činjenica na osnovu pravila 94(B), u potpunosti razlikuje od pukog evidentiranja da su strane u postupku postigle dogovor u vezi s određenim činjenicama. U prvom slučaju, očigledno je da se vijeće mora uvjeriti u relevantnost prije prihvatanja svjedočenja ili dokumentarnog dokaza, ili prije formalnog primanja na znanje. Međutim, dogovor strana u postupku je prije svega pitanje koje rješavaju same strane i one mogu postići dogovor o neograničenom broju pitanja za koja Vijeće, na kraju, može zaključiti da nisu od značaja za predmet. Očigledno je da strane u postupku ne koriste svoje vrijeme i resurse na efikasan način ako nastoje postići dogovor o pitanjima koja nisu relevantna za tekući postupak, ali na njima je da odluče kako će postupati u tom aspektu izvođenja svojih dokaza. Prema tome, prema mišljenju Vijeća, kada strane postignu dogovor o činjeničnim pitanjima i kada Vijeće ili pretpretresni sudija evidentiraju taj dogovor, te činjenice time ne postaju dokazi, nego naprosto činjenice koje nije potrebno potkrepljivati izvođenjem dokaza i na koje se Vijeće, ako tako odluči, može pozvati u svojoj konačnoj presudi.

10. Pretresno vijeće ne sugerije da uslov relevantnosti za prihvatanje dokaza iz pravila 89(C) varira u zavisnosti od konkretnog pravila na osnovu kojeg se traži prihvatanje tog dokaza. Vijeće je primijenilo isti standard relevantnosti u svim svojim odlukama u vezi s prihvatanjem dokaza i u vezi s formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je već presuđeno. Ako bilo koja od strana tokom svjedočenja određenog svjedoka smatra da suprotna strana pokušava doći do iskaza koji nije relevantan za tekući postupak, ta strana ima pravo da to pitanje bez odlaganja pokrene pred Vijećem, koje će potom donijeti odluku. To se nije dogodilo tokom svjedočenja Svjedoka. Međutim, ako, po pregledu i analizi

---

¹⁵ V. *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-T, Odluka po zahtjevu optužbe za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i dokumentarnih dokaza, 19. decembar 2003. godine; *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka o zajedničkom podnesku: činjenice o kojima je, na predlog odbrane, postignuta saglasnost, 29. juni 2010. godine, str. 2; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i tužiočevom katalogu činjenica, 10. april 2007. godine, par. 37; *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-T, Odluka po podnesku u vezi s daljnjim činjenicama o kojima su se strane složile, 25. juli 2005. godine, str. 2. Vijeće napominje da se ni u jednoj od tih odluka ne objašnjava zašto bi evidentiranje stvari o kojima je postignut dogovor te stvari činilo prihvaćenim dokazima, a ne činjenicama u vezi s kojima nije potrebno izvoditi nove dokaze.

Svjedokovog svjedočenja Vijeće bude smatralo da određeni odgovori koje je dao na pitanja bilo koje strane u postupku nisu relevantni za ovaj predmet, naprosto tim odgovorima neće pridati nikakav značaj u izvođenju konačnih zaključaka u ovom predmetu.

11. Iz tih razloga, a i konkretno zato što Vijeće nije donijelo nikakve zaključke o relevantnosti u vezi s činjenicama koje je optuženi predložio za usaglašavanje, na čemu se, po svemu sudeći, zasniva zahtjev tužilaštva za ponovno razmatranje, Vijeće zaključuje da je zahtjev za ponovno razmatranje neprimjeren. S obzirom na to da nije pokazalo postojanje bilo kakve greške u zaključivanju Vijeća, kao ni da je ponovno razmatranje potrebno da bi se spriječila nepravda, taj zahtjev će biti odbijen.

12. Po svemu sudeći, tužilaštvo se složilo s određenim aspektima dijela činjenica koje optuženi predlaže, pod uslovom da se usvoji njegov zahtjev za ponovno razmatranje. Budući da to nije slučaj, Vijeće se u ovoj fazi ne može uvjeriti u to da doista postoji dogovor strana u postupku u vezi s bilo kojom predloženom činjenicom, zbog čega ne može evidentirati nikakva usaglašena pitanja. Međutim, Vijeće podstiče tužilaštvo da uzme u obzir objašnjenje iz ove odluke u vezi s karakterom usaglašenih činjenica i, što je prije moguće, dostavi dodatni pismeni podnesak o tome slaže li se s bilo kojom od činjenica koje je optuženi predložio, odnosno postoji li bilo kakav dogovor strana u postupku u vezi s bilo kojim drugim kontekstualnim pitanjem. Eventualne činjenice o kojima je postignut dogovor treba navesti u spisku *samo* onih činjenica o kojima su strane raspravljale i postigle jasan dogovor. Vijeće napominje da interesi pravde, kao i samih strana u postupku, nalažu da se postigne dogovor o što je više moguće takvih pitanja, kako se dragocjeno vrijeme u sudnici ne bi trošilo na izvođenje dokaza kojima se potkrepljuju nesporne činjenice.

IV. Dispozitiv

13. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 65ter Pravilnika, ovim **ODBIJA** zahtjev za ponovno razmatranje sadržan u Odgovoru i zahtjevu, **NAPOMINJE** da u ovom trenutku nema činjeničnih pitanja o kojima su strane u postupku postigle dogovor i **PODSTIČE** strane u postupku da nastave s nastojanjima da se takav dogovor postigne.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 26. avgusta 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]